

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

PRIPOROČILA

SVET

PRIPOROČILO SVETA

z dne 20. decembra 2012

o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja

(2012/C 398/01)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 165 in 166 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Potrjevanje učnih rezultatov, in sicer znanja, spretnosti in kompetenc, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem, lahko močno izboljša zaposljivost in mobilnost ter hkrati okrepi motivacijo za vseživljenjsko učenje, zlasti tistih, ki so socialno-ekonomsko prikrajšani ali nizko kvalificirani.
- (2) V času, ko se Evropska unija spopada z resno gospodarsko krizo, zaradi katere se je brezposelnost, zlasti med mladimi, močno povečala, in glede na to, da se prebivalstvo stara, je vloga potrjevanja ustreznih znanj, spretnosti in kompetenc še toliko bolj pomembna za izboljšanje delovanja trga dela, spodbujanje mobilnosti ter krepitev konkurenčnosti in gospodarske rasti.
- (3) Organizacije delodajalcev, posamezni delodajalci, sindikati, industrijske, trgovinske in obrtne zbornice, nacionalni subjekti, udeleženi v procesu priznavanja poklicnih kvalifikacij ter ocenjevanja in certificiranja učnih

rezultatov, službe za zaposlovanje, mladinske organizacije, mladinski delavci, izvajalci izobraževanja in usposabljanja ter organizacije civilne družbe so vse ključne zainteresirane strani, ki lahko pomembno prispevajo k ustvarjanju priložnosti za neformalno in priložnostno učenje ter kakršne koli poznejše procese potrjevanja.

- (4) Strategija Evropa 2020 za pametno, trajnostno in vključujočo rast poziva k razvoju znanj, spretnosti in kompetenc za doseganje gospodarske rasti in zaposlovanja. Spremljajoči vodilni pobudi *Mladi in mobilnost* ter *Program za nova znanja in spretnosti ter delovna mesta* poudarjata potrebo po bolj prilagodljivih učnih poteh, ki lahko izboljšajo vstop na trg dela in nadaljevanje poklicne poti, olajšajo prehode med obdobji dela in učenja ter spodbujajo potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja.
- (5) V sklepih Sveta z dne 12. maja 2009 o strateškem okviru za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) ⁽¹⁾ je poudarjeno, da bi morale biti vseživljenjsko učenje zasnovano tako, da zajema učenje v vseh okvirih, formalnih, neformalnih ali priložnostnih.
- (6) Strategija EU za mlade – vlaganje v mlade in krepitev njihove vloge in položaja: prenovljena odprta metoda koordinacije za obravnavo izzivov in priložnosti za mlade iz leta 2009 je pozvala k boljšemu priznavanju spretnosti, pridobljenih v okviru neformalnega izobraževanja za mlade, in poudarjeno, da je treba v celoti izkoristiti številne instrumente na ravni EU za potrjevanje

⁽¹⁾ UL C 119, 28.5.2009, str. 2.

znanj, spretnosti in kompetenc za priznavanje kvalifikacij. Strategija je bila potrjena z Resolucijo Sveta z dne 27. novembra 2009 o prenovljenem okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine (2010–2018) ⁽¹⁾.

- (7) V sporočilu iz Bruggea iz decembra 2010 so evropski ministri za poklicno izobraževanje in usposabljanje, evropski socialni partnerji in Evropska komisija izjavili, da bi morale sodelujoče države najpozneje leta 2015 začeti vzpostavljati nacionalne postopke za priznavanje in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja, ustrezno podprte z nacionalnimi ogrodji kvalifikacij.
- (8) V sporočilu s konference evropskih ministrov za visokošolsko izobraževanje, ki je potekala 28. in 29. aprila 2009 v Leuvnu in Louvain-la-Neuve, je bilo poudarjeno, da bi uspešne politike za vseživljenjsko učenje morale vključevati osnovna načela in postopke za priznavanje predhodnega učenja na podlagi učnih rezultatov, v sklepih Sveta z dne 28. novembra 2011 o posodobitvi visokega šolstva ⁽²⁾ pa so bile države članice pozvane, da razvijejo jasne poti za prehod iz poklicnega in drugih vrst izobraževanja v visokošolsko izobraževanje ter mehanizme za priznavanje predhodnega učenja in izkušnji, pridobljenih zunaj formalnega izobraževanja in usposabljanja.
- (9) V Resoluciji Sveta z dne 28. novembra 2011 o prenovljenem evropskem programu za izobraževanje odraslih ⁽³⁾ je kot eno od prednostnih področij za obdobje 2012–2014 določena vzpostavitev brežhibno delujočih sistemov za vrednotenje neformalnega in priložnostnega učenja ter spodbujanje njihove uporabe med odraslimi vseh starosti in stopenj kvalifikacij, pa tudi v podjetjih in drugih organizacijah.
- (10) V Resoluciji Sveta z dne 19. decembra 2002 o spodbujanju okrepljenega evropskega sodelovanja v poklicnem izobraževanju in usposabljanju ⁽⁴⁾ in Københavnski deklaraciji z dne 30. novembra 2002 je bil zahtevan razvoj niza skupnih načel glede potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja.
- (11) Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, so se v svojih sklepih z dne 18. maja 2004 zavzeli za skupna evropska načela za ugotavljanje in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja.
- (12) Od leta 2004 se redno objavlja Evropski popis o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja, ki vsebuje najnovejše informacije o tekočih praksah potrjevanja v

evropskih državah, leta 2009 pa so bile objavljene evropske smernice za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja.

- (13) Z Odločbo št. 2241/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o enotnem okviru Skupnosti za preglednost kvalifikacij in usposobljenosti (Europass) ⁽⁵⁾ je bil vzpostavljen Europass, torej evropska mapa, ki jo lahko državljani uporabijo za boljše sporočanje, evidentiranje in predstavitev svojih kompetenc in kvalifikacij po vsej Evropi.
- (14) V Resoluciji Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o priznavanju vrednosti neformalnega in priložnostnega učenja na področju evropske mladine z dne 18. maja 2006 ⁽⁶⁾ so bile države članice pozvane, da omogočijo opredeljevanje kompetenc, pridobljenih v okviru neformalnega in priložnostnega učenja, z namenom njihovega priznavanja na trgu delovne sile.
- (15) Kot instrument za preglednost je bil Youthpass ustvarjen za udeležence v projektih, financiranih iz programa Mladi v akciji, ki sta ga uvedla Evropski parlament in Svet s Sklepom št. 1719/2006/ES ⁽⁷⁾.
- (16) V Priporočilu Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje ⁽⁸⁾ so bile države članice pozvane, da svoje nacionalne sisteme kvalifikacij povežejo z evropskim ogrodjem kvalifikacij in da spodbujajo potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja v skladu s skupnimi evropskimi načeli iz maja 2004.
- (17) Evropski sistem zbiranja in prenašanja kreditnih točk (ECTS), vzpostavljen leta 1989 v okviru programa Erasmus, dodeljuje kreditne točke za formalno učenje na podlagi učnih rezultatov in delovne obremenitve študentov ter hkrati visokošolskim ustanovam omogoča, da dodeljujejo kreditne točke na podlagi učnih rezultatov v okviru neformalnih in priložnostnih učnih izkušenj.
- (18) V Priporočilu Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o vzpostavitvi evropskega referenčnega okvira za zagotavljanje kakovosti poklicnega izobraževanja in usposabljanja ⁽⁹⁾ je bilo navedeno, da bi moral navedeni okvir spodbujati izvajanje skupnih evropskih načel za ugotavljanje in potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja, kar bi izboljšalo povezavo med izobraževanjem, usposabljanjem in zaposlovanjem ter povežalo formalno, neformalno in priložnostno učenje.

⁽¹⁾ UL C 311, 19.12.2009, str. 1.

⁽²⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 36.

⁽³⁾ UL C 372, 20.12.2011, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 13, 18.1.2003, str. 2.

⁽⁵⁾ UL L 390, 31.12.2004, str. 6.

⁽⁶⁾ UL C 168, 20.7.2006, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 327, 24.11.2006, str. 30.

⁽⁸⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

⁽⁹⁾ UL C 155, 8.7.2009, str. 1.

- (19) S Priporočilom Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 ⁽¹⁾ je bil vzpostavljen evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju (ECVET), ki ga je treba uporabljati za prenašanje in zbiranje učnih rezultatov posameznikov, doseženih v okviru formalnega ter, kjer je primerno, neformalnega in priložnostnega učenja.
- (20) Posvetovanja v obliki spletne raziskave, razprave v ustreznih političnih organih ter številne dejavnosti vzajemnega učenja, v katerih sodelujejo socialni partnerji, kažejo na prepričljivo soglasje o tem, da je pomembno, da se zagotovi vidnost znanj, spretnosti in kompetenc, pridobljenih z življenjskimi in delovnimi izkušnjami, ter pričajo o široki podpori pobudi Unije, namenjeni krepitevi politike in prakse potrjevanja v državah članicah –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. DA BI DRŽAVE ČLANICE OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI POSAMEZNIKOM NUDILE MOŽNOST, DA DOKAŽEJO ZNANJE, PRIDOBLENO ZUNAJ FORMALNEGA IZOBRAŽEVANJA IN USPOSABLJANJA – VKLJUČNO Z IZKUŠNjami Z MOBILNOSTJO –, TER DA TO ZNANJE UPORABIJO ZA SVOJO POKLICNO POT IN NADALJNJE UČENJE, BI MORALE:

1. v skladu z nacionalnimi okoliščinami in posebnosti ter kot se jim zdi ustrezno, najpozneje do leta 2018 vzpostaviti ureditev za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja, ki posameznikom omogoča:
- (a) da se jim potrdijo znanje, spretnosti in kompetence, pridobljeni z neformalnim in priložnostnim učenjem, tudi prek odprtih virov izobraževanja, kjer je to primerno;
- (b) da pridobijo polne ali, kjer je to primerno, delne kvalifikacije na podlagi potrjenih neformalnih in priložnostnih učnih izkušenj, brez poseganja v drugo pravo Unije, ki se uporablja, zlasti Direktivo 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij ⁽²⁾.

Države članice lahko v okviru svoje ureditve potrjevanja glede na svoje potrebe dajo prednost določenim področjem in/ali sektorjem;

2. v ureditev potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja po potrebi vključiti naslednje elemente, obenem pa vsakemu posamezniku omogočiti, da v skladu s svojimi potrebami izkoristijo katerega koli od njih, ločeno ali v kombinaciji:
- (a) OPREDELITEV učnih rezultatov posameznika, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem;
- (b) DOKUMENTIRANJE učnih rezultatov posameznika, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem;

- (c) OCENA učnih rezultatov posameznika, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem;
- (d) CERTIFIKACIJA rezultatov ocene učnih rezultatov posameznika, pridobljenih z neformalnim in priložnostnim učenjem, v obliki kvalifikacije, ali kreditnih točk, ki so podlaga za kvalifikacijo, ali na drug način, ki se zdi ustrezen;
3. v ureditvi potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja po potrebi uporabljajo naslednja načela, ob upoštevanju nacionalnih, regionalnih in/ali lokalnih ter sektorskih potreb in značilnosti:

- (a) ureditev potrjevanja je povezana z nacionalnimi ogradji kvalifikacij in je v skladu z evropskim ogrodam kvalifikacij;
- (b) posamezniki in organizacije imajo na voljo informacije in smernice v zvezi s prednostmi in priložnostmi, povezanimi s potrjevanjem, ter z ustreznimi postopki;
- (c) zlasti je verjetno, da bo ureditev potrjevanja koristila prikrajšanim skupinam, vključno z brezposelnimi in tistimi, ki so izpostavljeni tveganju, da postanejo brezposelni, saj lahko potrjevanje izboljša njihovo udeležbo v vseživljenjskem učenju in jim olajša dostop do trga dela;
- (d) brezposelni ali tisti, ki so izpostavljeni tveganju, da postanejo brezposelni, imajo priložnost, da v skladu z nacionalno zakonodajo in posebnostmi opravijo "presojo spretnosti", v okviru katere se opredelijo njihovo znanje, spretnosti in kompetence in ki se izvede v razumnem času, najbolje v šestih mesecih po opredelitvi potrebe;
- (e) potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja je podprto z ustreznimi smernicami in svetovanjem ter je prosto dostopno;
- (f) vzpostavljeni so pregledni ukrepi za zagotavljanje kakovosti v skladu z obstoječim okvirom zagotavljanja kakovosti, ki podpirajo zanesljive, veljavne in verodostojne metodologije in orodja za ocenjevanje;
- (g) zagotovljeno je izpopolnjevanje strokovne usposobljenosti osebja, vključenega v proces potrjevanja v vseh zadevnih sektorjih;
- (h) kvalifikacije, ali, kjer je primerno, delne kvalifikacije, pridobljene na podlagi potrjenih neformalnih in priložnostnih učnih izkušenj, upoštevajo dogovorjene standarde, ki so enaki ali enakovredni standardom za kvalifikacije, pridobljene s formalnimi izobraževalnimi programi;
- (i) spodbuja se uporaba instrumentov Unije za preglednost, kot sta Europass in Youthpass, da bi se olajšalo dokumentiranje učnih rezultatov;

⁽¹⁾ UL C 155, 8.7.2009, str. 11.

⁽²⁾ UL L 255, 30.9.2005, str. 22.

(j) med sistemi za potrjevanje in sistemi kreditnih točk, ki se uporabljajo v sistemu formalnega izobraževanja in usposabljanja, kot sta ECTS in ECVET, obstajajo sinergije;

4. da bi sodelovali pri oblikovanju in izvajanju elementov in načel iz točk (1) do (4) spodbujati vse zadevne zainteresirane strani, torej delodajalce, sindikate, trgovinske, gospodarske in obrtne zbornice, nacionalne organe, udeležene v procesu priznavanja poklicnih kvalifikacij, zavode za zaposlovanje, mladinske organizacije, mladinske delavce, izvajalce izobraževanja in usposabljanja ter organizacije civilne družbe.

Za pospeševanje udeležbe v tem procesu:

(a) bi morali delodajalci, mladinske organizacije in organizacije civilne družbe spodbujati in lajšati opredeljevanje in dokumentiranje učnih rezultatov, pridobljenih pri delu ali prostovoljnih dejavnostih, z uporabo ustreznih instrumentov Unije za preglednost, kot so instrumenti, razviti v okviru Europass in Youthpass;

(b) bi morali izvajalci izobraževanja in usposabljanja lajšati dostop do formalnega izobraževanja in usposabljanja na podlagi učnih rezultatov, pridobljenih v neformalnih in priložnostnih okvirih, in kjer je primerno in mogoče, odobriti izjeme in/ali kreditne točke za ustrezne učne rezultate, pridobljene v takih okvirih;

5. spodbujati zainteresirane strani na področjih izobraževanja, usposabljanja, zaposlovanja in mladih ter zainteresirane strani na drugih zadevnih področjih politike, da bi se med seboj usklajevali glede ureditev potrjevanja.

2. DRŽAVE ČLANICE IN KOMISIJA BI MORALE IZVESTI NASLEDNJE UKREPE:

(a) to priporočilo v okviru svetovalne skupine evropskega ogrodja kvalifikacij, ustanovljene na podlagi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje⁽¹⁾ nadalje spremljati in po potrebi v naknadne dejavnosti svetovalne skupine evropskega ogrodja kvalifikacij vključiti ustrezne mladinske organizacije in predstavnike prostovoljnega sektorja;

(b) v prihodnjih skupnih poročilih Sveta in Komisije v okviru strateškega okvira „ET 2020“ ter prihodnjih skupnih poročilih Evropske unije o mladih v okviru prenovljenega okvira za evropsko sodelovanje na področju mladih poročati o napredku, ki je bil dosežen po sprejetju tega priporočila;

(c) z uporabo strokovnega znanja agencij Unije, zlasti Cedefopa, in s poročanjem o stanju potrjevanja neformalnega in priložnostnega učenja v letnem poročilu o razvoju nacionalnih ogrodjih kvalifikacij podpreti izvajanje tega priporočila.

3. KOMISIJA BI MORALA IZVESTI NASLEDNJE UKREPE:

(a) podpirati države članice in zainteresirane strani:

— z lajšanjem učinkovitega vzajemnega učenja ter izmenjave izkušenj in dobrih praks;

— z rednim pregledom evropskih smernic za potrjevanje neformalnega in priložnostnega učenja v polnem posvetovanju z državami članicami;

— z rednim pregledom Evropskega popisa o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja v sodelovanju z državami članicami;

(b) v posvetovanju z državami članicami, kot je podrobno določeno v Sklepu št. 2241/2004/ES, pred letom 2018 razmisliti o nadaljnjem razvoju instrumentov v okviru Europass, ki olajšujejo preglednost potrjenih učnih rezultatov, pridobljenih z neformalnimi in priložnostnimi učnimi izkušnjami, po vsej Uniji;

(c) v sodelovanju z državami članicami zagotoviti, da se programa Vseživljenjsko učenje in Mladi v akciji ter, brez poseganja v pogajanja o naslednjem večletnem finančnem okviru, prihodnji evropski program za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, pa tudi evropski strukturni skladi uporabljajo v podporo izvajanju tega priporočila;

(d) v sodelovanju z državami članicami in po posvetovanju z zadevnimi zainteresiranimi stranmi oceniti in ovrednotiti ukrepe, sprejete na podlagi tega priporočila, in do 31. decembra 2019 poročati Svetu o pridobljenih izkušnjah in posledicah za prihodnost, po potrebi pa tudi o morebitnem pregledu in reviziji tega priporočila.

V Bruslju, 20. decembra 2012

Za Svet

Predsednik

E. FLOURENTZOU

⁽¹⁾ UL C 111, 6.5.2008, str. 1.

PRILOGA

OPREDELITEV POJMOV

V tem priporočilu se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) *formalno učenje* pomeni učenje, ki se izvaja v organiziranem in strukturiranem okolju, posebej namenjenem učenju, in praviloma pripelje do dodelitve kvalifikacije, običajno v obliki spričevala ali diplome; vključuje sisteme splošnega izobraževanja, začetno poklicno usposabljanje in visokošolsko izobraževanje;
- (b) *neformalno učenje* pomeni učenje, ki se izvaja prek načrtovanih dejavnosti (v smislu učnih ciljev, časa učenja), pri katerih je zagotovljena določena oblika učne podpore (npr. odnosi med študenti in profesorji); vključuje lahko programe za pridobitev delovnih spretnosti, opismenjevanje odraslih in pridobitev osnovne izobrazbe za osebe, ki so predčasno opustile šolanje; pogosta primera neformalnega učenja sta med drugim usposabljanje na delovnem mestu, s katerim podjetja posodablajo in izboljšujejo spretnosti svojih zaposlenih, kot so spretnosti za uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT), strukturirano spletno učenje (npr. z uporabo odprtih virov izobraževanja), ter tečajji, ki jih organizirajo organizacije civilne družbe za svoje člane, ciljno skupino ali širšo javnost;
- (c) *priložnostno učenje* pomeni učenje iz vsakodnevnih dejavnosti, povezanih z delom, družino ali prostim časom in ni organizirano ali strukturirano v smislu ciljev, časa učenja ali učne podpore; lahko je nenamerno z vidika tistega, ki se uči; primer učnih rezultatov, pridobljenih s priložnostnim učenjem, so spretnosti, pridobljene z življenjskimi in delovnimi izkušnjami, sposobnosti vodenja projektov ali spretnosti IKT, pridobljene na delovnem mestu, znanje jezikov in medkulturne spretnosti, pridobljene med bivanjem v drugi državi, spretnosti IKT, pridobljene zunaj delovnega mesta, ter spretnosti, pridobljene s prostovoljstvom, kulturnimi dejavnostmi, športom, mladinskim delom in dejavnostmi doma (npr. skrb za otroka);
- (d) *odprti viri izobraževanja* pomenijo gradivo v digitalni obliki, ki se prosto ponuja in je prosto dostopno izvajalcem izobraževanja, študentom in vsem, ki se izobražujejo sami, in se lahko uporabi in ponovno uporabi za poučevanje, učenje in raziskave; vključuje učne vsebine, programsko opremo za razvoj, uporabo in distribucijo vsebine ter vire za izvajanje, kot so odprte licence; odprti viri izobraževanja pomenijo tudi zbrana digitalna sredstva, ki jih je mogoče prilagoditi in ki zagotavljajo koristi brez omejevanja možnosti, da jih uporabljajo tudi drugi;
- (e) *presoja spretnosti* pomeni postopek, namenjen opredelitvi in analizi znanja, spretnosti in kompetenc posameznika, tudi njegovih sposobnosti in motivacije, da bi opredelili njegovo poklicno pot in/ali načrtovali poklicno preusmeritev ali usposabljanje; namen presoje spretnosti je posamezniku pomagati, da analizira svoje poklicne izkušnje, sam oceni svoj položaj v delovnem okolju in načrtuje poklicno pot ali da se v nekaterih primerih pripravi na potrjevanje neformalnih ali priložnostnih učnih rezultatov;
- (f) *kvalifikacija* pomeni formalni rezultat postopka ocenjevanja in potrjevanja, ki se pridobi, kadar pristojni organ določi, da je posameznik dosegel učne rezultate glede na dane standarde;
- (g) *učni rezultati* pomenijo trditve o tem, kaj tisti, ki se uči, zna, razume in je sposoben opraviti ob zaključku učnega procesa; opredeljeni so v smislu znanja, spretnosti in kompetenc;
- (h) *nacionalno ogrodje kvalifikacij* pomeni instrument za klasifikacijo kvalifikacij na podlagi niza meril za dosežene opredeljene učne stopnje, katerega namen je vključiti in uskladiti nacionalne podsisteme kvalifikacij in izboljšati preglednost, dostop, nadgradnjo in kakovost kvalifikacij v zvezi s trgov delo in civilno družbo;
- (i) *potrjevanje* pomeni postopek, v katerem pooblaščen organ potrdi, da je posameznik pridobil učne rezultate, izmerjene po ustreznem standardu, in vključuje naslednje štiri različne faze:
  - 1. OPREDELITEV posebnih izkušenj posameznika v okviru dialoga,
  - 2. DOKUMENTIRANJE izkušenj posameznika, da se zagotovi njihova vidnost,
  - 3. formalno OCENO teh izkušenj in
  - 4. CERTIFIKACIJO rezultatov ocene, ki je lahko podlaga za delno ali polno kvalifikacijo;
- (j) *priznavanje predhodnega učenja* pomeni potrjevanje učnih rezultatov, bodisi formalnega, neformalnega ali priložnostnega učenja, pridobljenih, preden se vloži zahteva za potrjevanje.